

het einde van dit ritueel zou kunnen betekenen en aan het einde van het weekend waren ook nog geen nieuwe quizmasters bekend, maar later meer hierover.

Eerst is nog veel gewandeld, gefietst en genoten tijdens de rondgang over het eiland, waarbij ook de discussie niet uit de weg werd gegaan.

Zo werd in kwelderlandschap een kleine roofvogel op een paal waargenomen en achtereenvolgens gediagnosticeerd als smelleken, torenvalk en jonge boomvalk. Deelder hield het op een torenvalk, uitgaande van het ook uit de filosofie bekende principe dat je uit moet blijven gaan van het gewone totdat iets er echt mee in tegenspraak is. Anderen spraken van een typisch smellekenlandschap en zagen hun zienswijze ook bevestigd in de snelle vlucht toen het beestje na een minuut of tien besloot te verdwijnen.

Harstocht lag waarschijnlijk ook ten grondslag aan de actie van leden Robert Sluijs en Ton Swanen, als altijd enigszins bloot voortstappend, om door het betreden van een eendenkooi voor enkele waarnemingen te zorgen.

Dit lukte wonderwel: slobbeenden, wintertalingen en pijlstaarten vlogen op voor onze ogen, maar ook een vertoornde kooiker verrees uit het groen en verzocht de indringers op niet mis te verstane wijze om onmiddellijk op te sodemieteren.

Vermoeider en vermoeider keerde het gezelschap uiteindelijk schuurwaarts. Na al enkele vrouwtjes bruin te hebben waargenomen kregen we in de vroege avonduren uiteindelijk ook fraai zicht op een jagend mannetje blauwe kiekendief van nabij wiekend en zwenkend, dalend en weer opstijgend met zijn prooi. Nachtelijk gehos bij Hessel en oefeningen in het herkennen van sterrenbeelden als Grote Beer en Cassiopeia slaan wij nu maar over om in een grijzige zondag te belanden, waarin door de meest fervente excursiegangers het hele eiland werd rondgefietst, wat beloond werd door fraaie vergezichten over een spiegelgladde waddenzee met vluchten mannetjes eiders, ploegjes kanoeten en steenlopers, wulpen en rosse grutto's,

bergeenden en scholeksters, groenpoot-ruiters en tureluurs en nog veel en veel meer; soms herkenbaar nabij, soms alleen in fraaie zwart-wit tekening tegen een eindeloze horizon. Wanneer vanuit het riet de baardmannetjes en vanuit het gras de watersnippen in en uit vliegen, wordt het duidelijk dat de waarnemingsbeker vol begint te raken en dat het tijd wordt huiswaarts te keren. Op de boot houden enkele cracks die van geen ophouden weten zich onledig met de fijnere verschillen tussen juveniele zilvermeeuw en kleine mantelmeeuw.

In de verte achtervolgt een kleine jager moeiteloos een aantal kokmeeuwen. Het is duidelijk dat aan zoveel moois geen einde mag komen. Ook niet nu organisator Rien Sluijs eigenlijk al voor de tweede keer, nu na 15 excursies, de regeling hiervan uit handen geeft, maar nog onbekend aan wie dan wel.

Blauwe Kiekendief *Circus cyaneus*

Zeer modern zo'n open einde, maar elk einde herbergt in zich de kiem van iets nieuws. Mij lijkt dan ook het mooiste cadeau aan Rien dat wij er als clubleden hoe dan ook in slagen volgend jaar weer een natuurweekend te organiseren, zij het op de wadden, zij het elders.

Vogelen op het World Wide Web

Jelle van Dijk

Het laatste jaar is niet alleen het aantal mobiele bellers enorm gegroeid, maar ook het aantal aansluitingen op het World Wide Web. Op het internet is ongelooflijk veel informatie te vinden. In dit artikelje wil ik proberen beginnende surfers

op het net een beetje op weg te helpen naar interessante sites op vogelgebied.

Ruim een jaar geleden nam Kees Erkelens het initiatief om met een eigen homepage voor onze vereniging te beginnen. Het adres staat op de binnenkant van het kaft van elke Strandloper: <http://chemae2.leidenuniv.nl/~strandl>. Op deze site is onder andere informatie te vinden over onze

vereniging, het Jan Verweij Natuurcentrum en het Vogelasiel. Ook is de waarnemingenrubriek uit De Strandloper opgenomen. Kees heeft ook een aantal links verzameld die door simpel aanklikken rechtstreeks bereikt kunnen worden. Daarbij zijn andere vogelwerkgroepen, maar ook de bijzonder waardevolle pagina over kleurringen. Deze pagina (www.ping.be/cr-birding) is door een paar Belgen opgezet en wordt secuur bijgehouden. In Europa vliegen heel wat vogels rond met opvallende ringen waarop een code is aangebracht die met een telescoop is af te lezen. Het probleem met dat aflezen is vaak dat je niet weet naar welke instantie je de afgelezen code moet opsturen. Dat probleem is nu de wereld uit.

Andere natuurverenigingen zijn al langer op het net actief. De *Vogelclub Katwijk* heeft al enkele jaren een eigen website met veel foto's (www.xs4all.nl/~eland/index.html). Sinds kort is ook de *Natuurvereniging KNNV afdeling Bollenstreek* uit Lisse op het net verschenen met: www.deduinrel.nl (genoemd naar hun blad *De Duinrel* geheten).

Een geweldige hoeveelheid adressen op vogelgebied kun je bereiken door de [vogelaarpagina](#), een dochter van de bekende Nederlandse startpagina, op te roepen: <http://vogelaar.pagina.nl>.

Op deze pagina is een bonte stoet van Nederlandse vogelwerkgroepen (waaronder ook onze vereniging) bij elkaar gezet. Veel verenigingen hebben bijzonder uitgebreide websites met veel verwijzingen (links) naar andere interessante pagina's. Verder is op de vogelaarpagina veel te vinden over kijkers en telescopen, natuurreizen, vogelorganisaties, enz.

De meerwaarde van het internet boven allerlei informatie uit boeken is gelegen in het feit dat sommige pagina's dagelijks worden bijgehouden. Voor mij zijn vooral de pagina's met vogeltrekgegevens interessant. Sommige vogelwerkgroepen zijn wat dit betreft bijzonder actief. In de Kennemerduinen ten noorden van Zandvoort ligt het bekende restaurant Parnassia. Al tientallen jaren probeert men hier in het najaar op zoveel mogelijk dagen het aantal trekvogels zo goed mogelijk te bepalen. Na het tellen worden de waarnemingen meteen op de eigen website gezet: <http://members.tripod.lycos.nl/parnassia>. Na een paar uren op De Driehoek (Noordduinen) gestaan te hebben, is het leuk om op hun site te lezen hoeveel Sperwers, Roeken en Kepen 25 km noordelijker passeerden. Behalve deze dagelijkse updates biedt de site van Parnassia nog veel meer. De Haarlemmers geven ook een beschrijving van

de langskomende soorten waarbij ook de trekgeluiden te horen zijn!

Niet alleen langs de kust worden trektellingen verricht. Bekend zijn de roofvogeltellingen vanaf de Elterberg (ten zuidoosten van Arnhem, dichtbij de Duitse grens). Hier wordt bijna dagelijks vele uren naar overtrekkende roofvogels getuurd en de bevindingen worden meteen op de eigen pagina geplaatst: www.vogelwerkgroeparnhem.nl. Andere telposten die vrijwel dagelijks hun website bijhouden zijn de telpost Buytendijk Zoetermeer, De Wieden en telpost Driebergen (eenvoudig te bereiken via de vogelaarpagina).

Buiten onze grenzen zijn er nog meer trekposten die dagelijks bijhouden wat er allemaal gepasseerd is. De mooiste site is wellicht die van de vogelvereniging van Skane (Zuid-Zweden). Het adres www.skof.se geeft toegang tot de startpagina van deze geweldige vogelclub. Via deze startpagina kun je doorclicken naar de pagina's van Falsterbo, de trekpost op de uiterste zuidwestpunt van Zweden. Al meer dan 25 jaar worden hier dagelijks alle roofvogels geteld in de periode 15 augustus – 15 november. Dat zijn er vele duizenden (vooral Buizerd, Wespendif en Sperwer). De getelde aantallen zijn de volgende dag reeds op de Falsterbo-pagina's te vinden. Deze getallen zijn ook meteen verwerkt in de meelopende doortrekgrafiek van elke soort. Van de overige trekvogels verschijnt iedere zaterdag een overzicht van de afgelopen week. Door regelmatig deze pagina te raadplegen kun je min of meer al voorspellen of er in West-Europa veel of weinig Sijzen, Kepen en Kruisbekken zullen passeren.

Interessant is ook Kaap Skagen op het uiterste puntje van Jutland (Denemarken). Dit punt is vooral voor de voorjaarstrek van belang. Hier steken veel Wespendifen over naar Zweden, terwijl ook veel zeevogels (vooral duikers) worden geteld. Ook deze site wordt in de trektijd dagelijks bijgehouden: <http://home5.inet.tele.dk/ec-skaw>. Ook Gibraltar en Helgoland geven veel informatie met vrijwel dagelijks een update tijdens het trekseizoen. Teleurstellend is de site van de Franse waarnemers op Cap Gris Nez. Hun overzicht stopt in december 1999 en ze wensen ons nog steeds een voorspoedig 2000. Wel worden op hun site goede beschrijvingen gegeven van interessante plekken in de regio van Boulogne en Calais (<http://home.nordnet.fr/~edansette>).

Veel beter dan de Fransen bij Calais verzorgen de Franse kraanvogelliefhebbers hun website! Dagelijks wordt bijgehouden hoe de trek van Kraanvogels over West-Europa verloopt. Zo is bijvoorbeeld te lezen: "op 29 oktober zijn 21500 Kraanvogels bij Lac du Der Chantecoq

neergestreken. Bij de Müritzsee (Mecklenburg) zijn nog 6200 ex achtergebleven.” Ook geven zij logiesadressen voor de omgeving van het Lac du Der en overige informatie die de moeite waard is. Adres: <http://perso.club-internet.fr/fdesjard>.

Voor veel bruikbare adressen buiten de landsgrenzen kan men ook terecht bij de reeds eerder genoemde website van Skane. Op hun startpagina kan men de vogellinks aanklikken (Fagellänkar). Je kunt vervolgens een land kiezen, waarna een lange lijst van organisaties van dat land verschijnt. Daarbij zijn landelijke organisaties, maar ook plaatselijke clubs. Per land zijn door de Zweden ook veel reisverslagen (birdreports) verzameld.

De moeite waard is ook de pagina van de Dutch Birding Association (www.dutchbirding.nl). Deze pagina heeft vooral furore gemaakt door de foto's van recent waargenomen zeldzaamheden. Ook de DBA-links zijn uitgegroeid tot een zeer bruikbaar en interessante verzameling internetadressen.

Wil je andere continenten bezoeken dan is natuurlijk ook over de vogelwereld daar het een en ander te vinden. Via de vogelaarpagina die al

eerder werd genoemd kun je vreemde continenten bereiken, maar ook rechtstreeks met www.bsc-eoc.org/links kom je een heel eind.

Regelmatig wordt mij naar reisverslagen gevraagd. In de bibliotheek van het Jan Verweij Natuurcentrum staat een plastic bak met daarin een flinke verzameling verslagen, voor een deel van eigen leden. Op het internet is natuurlijk ook steeds meer te vinden op dit gebied. Al eerder wees ik op de ijver van de Zweden uit Skane (www.skof.se) die per land ook een rijtje reisverslagen leveren.

Er zijn echter nog meer sites waar verslagen te vinden zijn. Een aardige sortering is te vinden op: www.crosswinds.net/~birdtrips/europaindex.html en <http://ebn.unige.ch/ebn/trip.html>.

Uit de kleine greep die hierboven is genoemd, blijkt wel dat de mogelijkheden onbegrensd zijn. Hoe zal de wereld van het internet er over tien jaar uitzien? Ongetwijfeld zal het ons dan nog meer duizelen dan nu al het geval is. Eén ding moeten we echter niet uit het oog verliezen: vogels bestuderen en van vogels genieten doe je in de eerste plaats buiten en niet achter de computer!

